

Kétezer embert igazoltatott a katonai rendőrség

— Razzia a városban és az állomásokon. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi katonai rendőrség a polgári rendőrséggel nagyszabású razziaát tartott szombaton. A razzia, amelyet a felsőbb katonai hatságok rendelték el azért, mert a hamis katonai igazolványok rendkívüli módon elszaporodtak és hallatlanul nagy a katonaszökevények száma is, reggel hét órakor kezdődött. Az irányítási munkákat *Tonnhauser* százados, a szegedi katonai rendőrség helyettes vezetője végezte, míg a razziaát végző patrollokat *Walla* százados segédtiszt, *Somody* főhadnagy, a detektív-osztály vezetője, *Bózsó* és *Bittó* főhadnagyok, a katonai rendőrségek körleti parancsnokai, valamint *Hegedüs* Antal katonai ügyosztályi jegyző vezették.

A razzia egyszerre kezdődött a Rókus, valamint Szeged-állomásokon, de ezzel egyidejűleg megkezdtek a razziaát a város területén, városrészenként is. Minden 15—60 év körüli férfit, akik reggel hét órától kezdve délutánig az utcákon jártak, elfogtak ezek az őrzőjáratok és tekintet nélkül arra, hogy volt-e igazolványuk, vagy nem, bevitték őket igazolás céljából a városháza udvarára. A kijáratokat itt reggeltől estig szuronyos katonák őrizték és csak azokat bocsájtották a kapukon ki, akik írásosan igazolták, hogy az igazoláson már átestek.

Természetes, hogy az így összefogdosott emberek között nagyszámmal akadtak előkelő urak, hivatalnokok, sőt földbirtokosok is, akiknek aztán türelmesen meg kellett várni az igazolások kezdetét. Egész sor jónevű és előkelő szegedi ember jutott így nagyon kellemetlen helyzetbe. Hiába akarták ugyanis

igazolni magukat, semmi írást nem fogadtak el a katonák. Az volt a parancs, hogy *igazolások a városháza udvaráig sehol sem lehet elfogadni*, bármilyen legyen is az. A városháza udvarán így csakhamar ezres tömegek szorongtak. Szerencsére nem kellett soká várni az igazoltatásokra; amint az első nagy tömeg összegyűlt, hamarosan sor került az írássok megvizsgálására. Akinek rendben volt mindene, nyomban elmehetett, de akiknek nem volt egészen tiszta az ügyük, ott maradtak tovább is, csak nem az udvaron, hanem a városháza — pincéjében.

A Szeged-Rókus-állomáson volt aránylag leggazdagabb az aratás. Az állomások közönségét ugyanis nem vitték a városházára, hanem nyomban igazoltatták. Összesen négy vonat férfi-utasait vették vizsgálat alá. Így mintegy ezer embert igazoltattak. Ezek közül azonban csak *harminc katonának és ugyanennyi civilnek nem volt rendben az ügye*. Ezeket nyomban beszállították a városháza szuterénjébe, a katonákat pedig átadták a honvédkerületi parancsnokságnak.

Az egész város területéről — kivéve az állomások közönségét — mintegy *2000 embert állítottak elő* a városháza udvarára. Ezekből 40—50 katona került be a kerületi fogházba ügyük megvizsgálásáig, a szuterénbe pedig nyolcvan civil.

Akadtak, akik egyáltalán nem tudták igazolni magukat, ezekről táviratilag kérnek fölvilágosítást, addig fogva maradnak. A többi civil kedden sorozás alá viszik.

A razziaát délután megismételték.

időre ellátja a város közönségét a városi cipő-osztály, amely havonként átlag 300 darab cipőt állít elő. Ehhez járulna még a cipő- és papucstermelő szövetkezet által előállított lábbeli-mennyiség. A szövetkezettel ugyanis ebben az esetben föltétlenül szerződést kötne a város. Hangsúlyozta azonban a polgármester, hogy a sztrájk lehetőségében nem hisz. Annál kevésbé, mert hiszen Szegeden még azt a kedvezményt is biztosítják a szustereknek, hogy — tekintettel a nagy vászonhiányra — bélésnek való vásznat minden rendelőtől követelhetnek.

Eddig tart a polgármester nyilatkozata. Ehhez talán elég még annyit, hogy a polgármester kezében van egy generális rendelet, amely jogot ad a polgármesternek arra, hogy sztrájk esetén mint közerőket kirendelhesse a sztrájkolókat cipőcsinálásra. S ha minden hur szakad, a polgármester bizonyára nem fog visszariadni ettől az eszköztől sem. A közönség tehát mindenképpen nyugodt lehet.

A szegedi cipészek — mintegy 120 cipész-iparos — pénteken délután értekezletet tartottak a kereskedelmi és iparkamara helyiségében a cipőrendelet ügyében. A szakértekezlet, amelyen *Szabó* Gyula elnökölt, az új rendelet életbeléptetésével kapcsolatosan a maga kérelmeit a következőkben formálta:

A létesítendő szegedi népruházati bizottságnak oda kellene törekedni, hogy az anyag készletek országos elosztásánál Szeged város legalább egytizedét kapja annak a kvótának, amelyhez Budapest iparosai jutnak. Külön gond fordítandó arra, hogy Szeged speciális papucsipara, mely eddig az ország összes papucsszükségleteinek csaknem felét látta el, külön anyagellátásban részesüljön, legalább a szövetfejű papucsok készítése dolgában. E cikknél a jegyrendszer mellőzendő volna és csupán az előállítandó mennyiség lenne kontingentálandó és az ár szabályozadó.

Figyelem volna fordítandó arra, hogy a nagyszámu szegedi vásároló iparosok érdekei is kielégítést nyerjenek. Tudvalevő, hogy a környék községeinek fogyasztói Szegeden, a piacokon szerezték eddig be nagyrészt a szükségletüket, tehát a környék szükségletére szánt bőryananyagok egy részét Szeged iparának kellene megkapnia. Hogy a vidékiek jegyek ellenében a szegedi piacokon miképp szerezhethék be az itteni közönség igényeinek sérelme nélkül a szükségletüket, ez külön tárgyalás anyagát kell, hogy képezze.

Szeged város és környékének összes lábbeli szükségletét normális időket számítva évenként mintegy 300.000 párba lehet tenni, melynek legfeljebb csak egy negyedét elégítette ki a gyáripár a kereskedők útján. Az iparosok termelése mintegy 240.000 párba volt tehető, ami könnyen kiszámítható abból, hogy a szegedi cipészek és csizmadiák az önálló iparosokat, munkásokat és tanoncokat is beleértve mintegy 1000 munkáskezet foglalkoztattak, tehát hetenként egy munkaerőre 6 párt számítva, 6000 pár, évenként pedig körülbelül 300.000 pár lehetett volna a termelés. Ha a javításokra s a gyengébb munkaerő kisebb teljesítőképességére 20 százalékot a munkaidőből levonunk, kerek 240.000 pár lábbeli készítés jön ki eredményül. A hatóságnak tehát arra kellene törekedni, hogy Szeged kvótájának a megállapításánál a lehetőség szerint az arányszámok vétessenek figyelembe. Mindenesetre azonban, ha a kormány a rendeletét komolyan akarja életbeléptetni s gondol arra, hogy az ország legnépesebb kisipara a lábbelikészítő ipar s en-

A szegedi cipészek és az új cipőrendelet.

(Saját tudósítónktól.) Beszámolt már a *Délmagyarország* arról a hatásról, amelyet a szegedi cipészekből váltott ki a kereskedelmi miniszter cipőrendelete, amelynek értelmében cipőt ezentúl csak makszimális áron lehet készíteni és forgalombahozni. Ez a rendelet már biztosítékokkal is szolgál arra nézve, hogy azt nem lehet kijátszani, vagy megkerülni. Ami cipőt ezután készítenek, az makszimális áron készül, vagy egyáltalán nem lesz cipő. A rendelet értelmében minden cipészt a hatóság lát el bőrrel és a szükséges anyagokkal és pedig természetesen a makszimális áron. Cipőt pedig csak jegy ellenében szabad készíteni és egy suszter sem kap több anyagot, mint ahány jegyet kiadnak hozzá. Ez a rend és ezt Szegeden a közéletmezési hivatalnak már eddig is fényes sikereket elért bőripari osztálya fogja keresztülvinni, még pedig a legközelebbi napokban. E hét végére már föl lesz állítva a szegedi cipőhivatal, amely a cipőjegyek kiadásáról és a mesterek megfelelő mértékű anyagellátásáról gondoskodik.

Amennyire tetszik a közönségnek ez a szigorú új rend, éppen olyan élkeseredést váltott ki a kaptafa művészeiből. Mint megtörtént, a szegedi cipész-iparosok sztrájkra

készülnek a rendelet ellenében. Valamennyi azzal fenyegetőzik, hogy az új rend életbeléptetése napján bezárja a műhelyt és üzletet és a közönség csak járjon — cipőjegyen. Nem bírnak szegények beletörődni a ténybe, hogy ezután nem kérhetnek fantasztikus árakat, hanem meghatározott árért kell művészetüket elfecseirelni. Miután azonban fenyegetésük egyre komolyabb formákat öltött és legnagyobb részük tényleg határozottan arra készülődik, hogy beváltsa fenyegetését, a közönség érdekében állónak tartottuk, kérdést intézni dr. *Somogyi* Szilveszter polgármesterhez, hogy milyen intézkedéseket szándékszik életbeléptetni akkor, ha a suszterek tényleg hozzáfognának fenyegetésük beváltásához. A polgármester kérdéseinkre a következőket mondotta:

— A magam részéről nem hiszem, hogy ez a fenyegetés komoly lenne. Nem tételezem föl a szegedi cipész-iparosokról, hogy ha makszimális áron juthanak bőrhöz és a szükséges anyagokhoz, tényleg sztrájkba kezdenének. Hiszen ez a rendelet tisztességes hasznát biztosít az iparosoknak is.

Ezután kérdéseinkre elmondotta a polgármester, hogy abban a nem várt esetben, ha mégis beváltanák fenyegetéseiket, egy

STERNBERG HARMONIKA
hangja nagyszerű!
BUDAPEST, VII, Rákóczi-ut 60., saját palota.

Kitűnő hangú, háromváltós,
aczélsarku K. 50.—
Még finomabb, orgona
hangú K. 80.—
2- soros, 21 bilyentyűg finom K. 120.—
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.